

UCHWAŁA NR XVII/99/2011 RADY MIEJSKIEJ W STRZELCACH OPOLSKICH

z dnia 30 listopada 2011 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

Na podstawie art.4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 i Nr 115 poz. 793, Nr 176 poz.1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz.97, Nr 144, poz. 1175 z 2010 r. Nr 47, poz. 278 Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690) **RADA MIEJSKA** uchwała, co następuje:

§ 1

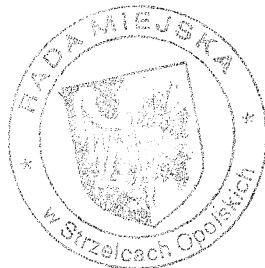
Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 będący integralną częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzelec Opolskich.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Farion
Bogusław Farion

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2012

ZDROWIE, według definicji ogłoszonej przez Światową Organizację Zdrowia, to całkowity fizyczny, psychiczny i społeczny dobrostan człowieka, a nie tylko brak choroby lub niedomagania.

Największy, bo 53% wpływ na zdrowie człowieka ma **styl życia**, na który składają się między innymi takie elementy: aktywność fizyczna, sposób odżywiania się, umiejętności radzenia sobie ze stresem, stosowanie używek (nikotyna, alkohol, środki psychoaktywne). **Środowisko fizyczne** warunkuje stan zdrowia człowieka w około 21%, 16% uwarunkowane jest przez **czynniki genetyczne**, a około 10%, poprzez **opiekę zdrowotną / w tym głównie punkty konsultacyjne i miejsca terapii/**, jej strukturę, organizację, funkcjonowanie czy też dostępność i ich jakość.

PROMOCJA ZDROWIA jest procesem umożliwiającym ludziom zwiększenie kontroli nad własnym zdrowiem, jego poprawę i utrzymanie. Podczas niej określono działania promocyjne w sferze zdrowia takie jak:

- budowanie prozdrowotnej polityki społecznej,
- tworzenia środowisk sprzyjających zdrowiu,
- wzmacnianie działań zbiorowych,
- rozwijanie umiejętności indywidualnych,
- wzrost dostępności i jakości usług lecznictwa.

PROFILAKTYKA jest to szereg działań mających na celu zapobieganie niekorzystnemu zjawisku zdrowotnemu przed jego rozwinięciem się, poprzez kontrolowanie przyczyn i czynników ryzyka. **Celem profilaktyki jest podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie, ma ona również na celu zahamowanie postępu lub powikłań już istniejącej choroby**. Istotnym elementem profilaktyki jest także zapobieganie powstawaniu niekorzystnych wzorów zachowań społecznych, które przyczyniają się do podwyższania ryzyka choroby.

Wyróżniamy trzy fazy profilaktyki:

- Profilaktyka wczesna - mająca na celu utrwalenie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia i zapobieganie szerzeniu się niekorzystnych wzorców zachowań, w odniesieniu do osób zdrowych,
- Profilaktyka pierwotna (I fazy) - mająca na celu zapobieganie chorobie poprzez kontrolowanie czynników ryzyka, w odniesieniu do osób narażonych na czynniki ryzyka,
- Profilaktyka wtórna (II fazy) - zapobieganie konsekwencjom choroby poprzez jej wczesne wykrycie i leczenie
- Profilaktyka III fazy, której działania zmierzają w kierunku zahamowania postępu choroby oraz ograniczeniu powikłań.

Działania realizowane na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kierowane są do ogółu mieszkańców gminy Strzelce Opolskie. Działania te mają na celu ograniczenie zachowań postrzeganych jako problemy społeczne.

Najważniejsze problemy społeczne to:

- ↵ używanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
- ↵ brak wystarczających form spędzania wolnego czasu,
- ↵ agresja młodzieży,
- ↵ alkoholizm.

Spojrzenie na te zjawiska z perspektywy ogólnej, potraktowanie ich nie jako zjawisk niszowych a jako problemy ogólnospołeczne, nakazuje kierować stosowne działania do ogółu społeczeństwa – od najmłodszych do najstarszych jego członków. Wskazuje, iż podmiotem działań profilaktycznych i terapeutycznych jest grupa osób związanych relacjami rodzinnymi, stosunkami społecznymi.

Przyjęty w naszej gminie okres pomiędzy kolejnymi gminnymi badaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi to pięć lat /do 2013 roku, kiedy nastąpi ewaluacja pięciu kolejnych, rocznych programów/.

Tak więc proponowany do przyjęcia Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 jest kontynuacją poprzednich programów.

Cele Programu:

- ograniczenie tempa wzrostu aktualnie istniejących problemów alkoholowych i zapobieganie powstawaniu nowych,
- zwiększenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy,
- zwiększenie zasobów ludzkich niezbędnych do udzielania pomocy osobom i grupom społecznym w obszarze przemocy i alkoholizmu.

Zadania pomocnicze:

- zmniejszenie szkód spowodowanych piciem alkoholu, ograniczenie dostępności do alkoholu na terenie Gminy poprzez systematyczne wizytacje placówek sprzedaży napojów alkoholowych oraz wzmocnienie odpowiedzialności dystrybutorów legalnych środków odurzających,
- edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, promocji zdrowego stylu życia,
- podjęcie działań zmierzających do zmiany obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych i innych używek,
- propagowanie trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia,
- tworzenie ruchu profilaktycznego w całym systemie wychowawczym, to jest w rodzinie, szkole i środowisku rówieśniczym,
- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy,
- podnoszenie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców i innych osób zajmujących się zawodowo dziećmi i młodzieżą,
- informowanie społeczności lokalnej o możliwościach korzystania z pomocy w instytucjach do tego powołanych.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym **jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych**. Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy, **jest skorelowany z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii**.

Zadania ujęte w gminnym programie są koordynowane przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień, przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej. **Środki finansowe** na realizację programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód Gminy, **który wykorzystany jest na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele** (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym Gminnym Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobywane podczas realizacji tych zadań pozwalają na coraz pełniejsze obejmowanie zasięgiem działań tych środowisk, które są najbardziej podatne na występowanie zagrożeń i problemów dotyczących patologii społecznych.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, powoływanej przez Burmistrza Miasta (art.4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Do zadań komisji należy w szczególności:

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania zjawisku przemocy, a w szczególności:
 - a) opracowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zwanego dalej "programem gminnym" oraz projektów uchwał Rady Miejskiej,
 - b) rozpatrywanie i opiniowanie sprawozdań i informacji z wykonania programu gminnego,
 - c) rozpatrywanie spraw związanych z realizacją gminnego programu,
 - d) inicjowanie i współrealizowanie działań związanych z realizacją gminnego programu.
2. Prowadzenie postępowania w sprawach osób nadużywających alkoholu, narkotyków oraz dopuszczających się przemocy domowej zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:
 - a) rozpatrywanie zawiadomień Komendy Powiatowej Policji o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, narkotykowemu lub terapii dla osób dopuszczających się przemocy domowej,
 - b) występowanie do Sądu Rejonowego/Prokuratury Rejonowej z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny, gdy zachodzi podejrzenie zaniedbania małoletnich dzieci,
 - c) występowanie do Komendy Powiatowej Policji w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną.
3. Kontroluje przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych

Wynagrodzenie za pracę członków Gminnej Komisji określa się następująco:

- Przewodniczący Komisji – 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.
- Zastępca przewodniczącego Komisji – 12 % wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.
- Pozostali członkowie Komisji – 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.

- Członkom komisji za pracę w zespole interdyscyplinarnym wynagrodzenie 8 % minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia zespołu lub podzespołu wykonującego określone zadanie.
- Członkom komisji przysługuje wynagrodzenia w wysokości 40 zł. brutto za każdy udział w rozprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób kierowanych przez komisję do Sądu Rejonowego w celu zobowiązania do leczenia odwykowego i wskazania zakładu leczenia odwykowego.
- Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (*m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje*) według zasad uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju(Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.)
- Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Burmistrz Strzelec Opolskich

PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Gminny Zarząd Oświaty i Wychowania,
3. Jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę,
4. Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym,
5. Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy domowej,
6. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków,
7. Strzelecki Klub Abstynenta, zrzeszający grupy samopomocy:
 - „AA”Viktoria (Anonimowi Alkoholicy),
 - „A N” „Płomień”(Uzależnieni od narkotyków),
 - „Al-Anon” (rodziny współuzależnione),
8. Młodzieżowy Klub Terapeutyczny „ARKA”,
9. Młodzieżowy Klub Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”,
10. Świetlica profilaktyczna „Źródło”,
11. Centrum Integracji Społecznej,
12. Komenda Powiatowa Policji,
13. Sąd Rejonowy,
14. Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki,
15. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
16. Prokuratura Rejonowa,
17. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Na mocy art. 21 ust.1 ustawy leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w placówkach leczenia odwykowego i jest bezpłatne. Uzależnienie od alkoholu definiowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Zespół uzależnienia od alkoholu jest więc chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Kontynuacja współpracy z Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki, wsparcie finansowe poprzez dofinansowanie szkoleń specjalistów prowadzących terapię dla mieszkańców gminy.
2. Wspieranie organizacyjne grup samopomocowych, w tym grupy terapeutycznej dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi.
3. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz pokrycie kosztów wykonania zadań w ramach umowy zlecenia: psychologa, prawnika i specjalisty ds. uzależnień.

Obecnie oferta punktów konsultacyjnych stała się bardziej interdyscyplinarna, a ich zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich ich członków.

4. Dofinansowanie szkoleń dla pracowników Punktu w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
5. Porady informacyjne i terapeutyczne dla mieszkańców gminy Strzelce Opolskie.
6. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno edukacyjnych (np. broszury, ulotki,) dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy.
7. Podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących terapię uzależnienia i współuzależnienia.
8. Przeprowadzenie działań informacyjnych obejmujących upowszechnienie wiedzy o dostępnych na terenie gminy źródłach pomocy w sytuacjach doświadczenia problemów.
9. Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji o bezpłatnej możliwości korzystania z usług placówki odwykowej zajmującej się diagnozą i leczeniem oraz finansowanie wywiadów środowiskowych, opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
10. Realizacja programów dla osób uzależnionych i ich rodzin.
11. Wspieranie i finansowanie Grupy terapeutycznej DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików) działającej przy Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki.

Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka – poznawczy, emocjonalny i społeczny. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji, w tym przemocy ze strony rodziców, które zagrażają ich bezpieczeństwu i zdrowiu. Doświadczania przewlekłego stresu sprawia, że dzieci częściej chorują i są słabsze fizycznie. Mają też problemy przystosowaniem się do środowiska zewnętrznego, czują się gorsze, bezwartościowe, nie potrafią zaufać i nawiązywać satysfakcjonujących relacji z innymi ludźmi. W rodzinie dysfunkcyjnej brakuje prawidłowych wzorców, norm i systemu wartości, przekazywanych dzieciom w procesie ich wychowywania. Szacuje się, że w rodzinach z problemem alkoholowym wychowuje się ok. 1,5 do 2 mln dzieci z czego ok. 500 tys. znajduje się w sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu, i wymaga natychmiastowej interwencji. Część osób, które wychowywały się w rodzinach alkoholowych, wynosi z nich takie doświadczenia, które zakłócają w znaczącym stopniu ich funkcjonowanie w życiu dorosłym. O takiej grupie osób mówimy DDA (dorośle dzieci alkoholików). Ich problemy i dolegliwości bywają tak duże, że często potrzebują one pomocy psychoterapeutów.

REALIZATORZY:

- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki,

- Strzelecki Klub Abstynenta,
- Grupy samopomocowe.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania ww. punktu realizowane są we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Według danych szacunkowych w Polsce żyje około 1,5 -2,0 mln dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, z tego 500 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu. Różne formy agresywnych i represyjnych zachowań rodziców, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka, wywierają destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz na proces rozwoju. Dzieci te są słabsze fizycznie, częściej chorują. Występują u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Kontynuacja działań zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie mającego na celu podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Kontynuacja działalności grupy terapeutycznej dla sprawców przemocy domowej oraz grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
3. Finansowanie zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych.
4. Zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym, w tym organizowanie grup wsparcia, zajęć indywidualnych, obozu profilaktyczno-sportowego.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników Punktów w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, doświadczającymi przemocy.
6. Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji dotyczących problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu przemocy, w tym konferencji lokalnej pn. „PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ RODZINY”.
7. Szkolenie członków GKRPA oraz kadry pracowniczej Ośrodka Pomocy Społecznej i Oświaty, a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
8. Podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu.
9. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
10. Organizowanie szkoleń dot. współpracy służb i instytucji, zwłaszcza związanych z wdrażaniem procedur interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie.

REALIZATORZY:

- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki,
- Gminny Zarząd Oświaty i Wychowania,
- Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy domowej.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Komenda Powiatowa Policji
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej w Polsce. Dziewięciu na dziesięciu uczniów w wieku 15-16 lat zna już smak alkoholu, przy czym zdecydowana większość z nich rozpoczęła picie jeszcze przed swoimi 15-tymi urodzinami. Prawie 22% z nich pierwszy raz sięgnęło po alkohol, mając 11 lat lub mniej. Większość uczniów trzecich klas gimnazjum (57,3%) i drugich klas szkół ponad gimnazjalnych (79,5%) sięgała po alkohol w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, a okres ten przyjmowany jest za „wskaźnik częstego picia” w badaniach młodzieży szkolnej. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym zarówno w klasach III gimnazjów, jak i wśród młodzieży starszej, jest piwo. Na drugim miejscu znajduje się wódka, a na trzecim wino.

Eksperci oceniają, że picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15-21 lat. Dlatego celem polityki zdrowotnej samorządu gminnego w odniesieniu do dzieci i młodzieży powinno być zapobieganie występowaniu i zmniejszanie szkód, które aktualnie występują w życiu młodych ludzi w związku z używaniem przez nich alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przy czym na pierwszy plan wysuwa się nie tyle problem uzależnienia od alkoholu, ile tzw. straty bieżące.

Co to oznacza? Patrząc na średni odsetek osób uzależnionych w danej populacji, można szacować, że ok.3% młodzieży uzaleźni się od alkoholu w przyszłości, ale znacznie więcej z nich jest narażonych na różnego rodzaju doraźne szkody związane z działaniem alkoholu, takie jak wypadki (w tym śmiertelne), konflikty z prawem, zachowania agresywne, większe ryzyko stania się ofiarą przestępstwa, przedwczesna inicjacja seksualna, konflikty z rówieśnikami i w rodzinie, problemy z nauką, sięganie po inne substancje psychoaktywne. Picie alkoholu w tak młodym wieku hamuje rozwój emocjonalny i zaburza proces dojrzewania, a także obniża motywacje do wyznaczania sobie celów w życiu, karierze zawodowej i edukacyjnej. Staje się też pewnego rodzaju „drogą na skróty”, czyli szybkim sposobem na rozwiązanie jakiegoś problemu i poradzenia sobie z trudnymi emocjami, a to z kolei pozbawia młodego człowieka możliwości uczenia się dojrzałych metod poszukiwania trudności.

Populacja osób pijących ryzykowne i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 miliona nawet do 4 milionów. Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzeci miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji (po nadciśnieniu i paleniu tytoniu), a ponad 60 różnych rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Corocznie, z przyczyn bezpośrednich i pośrednich związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pićm alkoholu.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Prowadzenie na terenie szkół autorskich projektów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży dostosowanych do potrzeb konkretnych placówek.
2. Szersze włączenie do zajęć profilaktycznych młodzieży i ich rodziców ze szkół o profilu zawodowym.
3. Realizacja programów profilaktycznych w formie spektakli teatralnych z komentarzem specjalistów ds. uzależnień.
4. Realizacja warsztatów dla rodziców i osób zajmujących się młodzieżą rozwijających umiejętności wychowawcze.
5. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, działań promujących zdrowy styl życia opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych m.in. Młodzieżowa Grupa Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”.
6. Organizowanie warsztatów, wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży promującej zdrowy styl życia.
7. Prowadzenie świetlic profilaktycznych poprzez wsparcie, finansowanie bieżącej działalności, pokrycie kosztów personalnych opiekunów placówek, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach.
8. Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rekreacyjno-sportowym.
9. Kontynuacja udziału w ogólnopolskiej kampanii „ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYSŁ” skierowanej do dzieci i młodzieży szkolnej.
10. Kontynuacja udziału w ogólnopolskiej kampanii „POSTAW NA RODZINĘ”.

*Współczesne badania naukowe nad skutecznością profilaktyki ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży udowodniły, iż największą efektywność mają działania i programy skoncentrowane na rodzinie. To właśnie rodzina dostarcza dziecku wzorców zachowań - prawidłowych i nieprawidłowych. **Więź z rodzicami, a także innymi członkami rodziny, stanowi najważniejszy czynnik chroniący przed niebezpiecznymi eksperymentami i raniącymi doświadczeniami.** Najbardziej celowe są więc wszelkie działania, które przyczyniają się do wzmocnienia więzi w rodzinie lub jej odbudowy.*

11. Kontynuacja udziału w **ogólnopolskim Programie Odpowiedzialnej Sprzedaży - STOP 18**, którego jednym z etapów jest uświadomienie sprzedawcom wyrobów tytoniowych o faktycznym przestrzeganiu prawa i obowiązku legitymowaniu młodych osób, które chcą zakupić papierosy.
12. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
13. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ramach kampanii „**Pozory mylą - dowód nie**” realizowanej poprzez akcję tzw. „TAJNY KLIENT”.

14. Monitorowanie problemów alkoholowych na terenie gminy.
15. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywy spędzania czasu wolnego bez używek skierowanych do poszczególnych środowisk młodzieżowych.

REALIZATORZY:

- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zarząd Oświaty i Wychowania,
- Placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji,

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. **Wspieranie działalności Strzeleckiego Klubu Abstynenta.**
2. Finansowanie bieżącej działalności Strzeleckiego Klubu Abstynenta, pokrycie kosztów wynagrodzeń osób prowadzących Klub.
3. Wspieranie działań podejmowanych przez klub na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie grup wsparcia, zajęć profilaktycznych i innych o wyraźnym odniesieniu profilaktycznym w tym wyjazdów integracyjnych dla członków klubu oraz ich rodzin.

Kluby abstyntenckie stanowią miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla uzależnionego i jego rodziny i podejmują działania nakierowane na motywowanie do leczenia odwykowego.

4. Dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć o charakterze promującym zdrowy styl życia dla młodzieży gminy.
5. Udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym na realizację programów wspierających zdrowy aktywny styl życia wśród mieszkańców Gminy w ramach kampanii społecznej „POSTAW NA RODZINĘ”
6. Zapewnienie udziału finansowego w modernizacji obiektów rekreacyjno-sportowych.
7. Kontynuacja działań gminy w celu poprawy bezpieczeństwa miasta i zapobieganiu rozszerzenia się patologiom społecznym i ich skutkom m.in. poprzez utrzymanie monitoringu miejskiego.

REALIZATORZY:

- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zarząd Oświaty i Wychowania,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Organizacje pozarządowe.

- V. **Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

SPOSÓB REALIZACJI

1. **Podjęcie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji.**
2. **Zwiększenie zaangażowania właścicieli i pracowników sieci i punktów dystrybucji legalnych środków psychoaktywnych w aktywne szkolenie sprzedawców oraz egzekwowanie konsekwencji naruszania prawa.**

REALIZATORZY:

- Referat Inicjatyw Gospodarczych
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Powiatowa Policji.

- VI. **Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie Centrów Integracji Społecznej.**

SPOSÓB REALIZACJI:

1. **Wspieranie lokalnych programów Gminy mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu skierowanych do osób i rodzin z grup ryzyka tj.**
 - osób, które ukończyły terapię odwykową i członków ich rodzin,
 - osób opuszczających zakłady karne i członków ich rodzin,
 - osób powyżej 45 roku życia,
 - młodocianych,
 - absolwentów szkół,
 - innych zdiagnozowanych przez OPS.
2. **Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003r. z późn. zmianami tj. w kwocie ustalonej jako iloczyn kwoty 270,00 zł. na osobę miesięcznie oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum.**
3. **Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.**

REALIZATORZY:

- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Centrum Integracji Społecznej,
- Organizacje pozarządowe.

PODSTAWY PRAWNE:

- a. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 i Nr 115 poz. 793, Nr 176 poz.1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz.97, Nr 144, poz. 1175 z 2010 r. Nr 47, poz. 278 Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690)
- b. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179 poz. 1485, Dz. U. z 2006 r. Nr 66 poz. 469, Nr 120 poz. 826, Dz. U. z 2007 r. Nr 7 poz. 48, Nr 82 poz. 558 z 2009 r., Nr 18, poz. 97, Nr 63, poz. 520, Nr 92, poz. 753, Nr 98, poz. 817 i z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 143, poz. 962, Nr 213, poz. 1396, Nr 228, poz. 1486 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 105, poz. 614)
- c. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- d. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225)
- e. ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- f. inne ustawy związane z realizacją zadań.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

Burmistrz Strzelec Opolskich corocznie składa Radzie Miejskiej informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Farion
Bogusław Farion

